

Scenariusz lekcji/Karta pracy (zadanie na lekcję w grupach)

Cel: Zapoznanie uczniów z głównymi zasadami ochrony danych w Internecie

Działania nauczyciela:

15 min: Zadaj uczniom pytania w grupach:

Czym są dane osobowe? Kiedy ich udostępnianie w sieci jest potrzebne? A kiedy może być niebezpieczne? Jakie niebezpieczeństwa potrafią wskazać i nazwać?

(np. phishing, oszustwa „na BLIK”, kradzież tożsamości, przejęcie profilu w mediach społ.).

- Nauczyciel przedstawia główne zasady bezpieczeństwa danych w Internecie:
 1. Chroń dane!
 2. Uważaj gdzie klikasz!
 3. Poznaj swoje prawa!
 4. Nie lekceważ problemów!
- Nauczyciel omawia każdą zasadę z uczniami.

Ad. 1 Chroń dane!

Zwracamy uwagę na: zbyt szeroki zakres informacji o nas w sieci, powszechne udostępnianie zdjęć naszych i innych osób bez ich zgody, oznaczanie lokalizacji, miejsc, szkół, adresu zamieszkania.

Wnioski: należy się zastanowić co dziś lub za kilka lat będzie można zrobić posiadając nasze dane lub zdjęcia, jak mogą być wykorzystane, czy będziemy mieć na to wpływ wrzucając do Internetu ogromne ilości danych o sobie.

Ad.2 Uważaj gdzie klikasz!

Zwracamy uwagę na: udzielanie zgód bez czytania treści, pomijanie komunikatów, klikanie w niezaufane linki, strony, odbieranie podejrzanych e-maili, smsów.

Wnioski: należy zachować czujność, sprawdzać nadawców wiadomości, weryfikować treści, opinie.

Ad.3 Poznaj swoje prawa!

Zwracamy uwagę na: tylko znajomość swoich praw pozwoli nam efektywnie z nich korzystać, uczniowie muszą wiedzieć jakie mają prawa, czego mogą żądać od firm, które zbierają ich dane, do kogo mogą się zgłosić z problemem.

Wnioski: musimy znać swoje prawa, tylko to gwarantuje, że wiemy jak się chronić przed nadużyciami, oszustwami, wykorzystaniem naszych danych niezgodnie z naszą wolą

Ad.4 Nie lekceważ problemów!

Zwracamy uwagę na: problemy bezpieczeństwa danych bywają lekceważone, bagatelizujemy konsekwencje ewentualnych naruszeń, tymczasem jedno niekorzystne zdjęcie może być powodem poważnych problemów jak: hejt, pomówienia, czy naruszenie dóbr osobistych

Wnioski: należy krytycznie patrzeć na swój wizerunek w sieci, jest on swego rodzaju portfoli, warto przeanalizować co wie o nas nasz telefon oraz co wie internet?

ĆWICZENIE: 10min

Poproś uczniów żeby wymyślili zasady ochrony danych osobowych w wymyślonym konkursie wiedzy z jakiegoś przedmiotu.

Uczniowie muszą zastanowić się gdzie będzie się odbywał konkurs. Jak będą wyglądały zgłoszenia? Jakie dane będą zbierane do prawidłowej realizacji i organizacji konkursu.

Muszą przewidzieć formularz zgłoszeniowy oraz zakres danych osobowych, jakie będą niezbędne do tego żeby wziąć udział w konkursie oraz kanały kontaktu z uczestnikami.

10min: Omów zakres danych w zadaniu w oparciu o zasady RODO:

- **minimalizacja** danych – zbieramy tylko dane niezbędne do osiągnięcia celu
- **legalizm** – przetwarzamy dane zgodnie z prawem, uczciwie i w przejrzysty sposób
- **ograniczenie celu** – zbieramy dane tylko do celu organizacji Konkursu, inne cele oznaczają inną podstawę prawną zbierania danych

Zachęć uczniów do dyskusji:

- Czy spotkali się z nadmiarowym zbieraniem danych? Na zapas? W codziennych sytuacjach? Podczas zakupów w Internecie?
- Czy biorą udział w konkursach? Czy rozumieją w jakim celu przekazują swoje dane osobowe przy uczestnictwie w konkursach internetowych?

5 min: Omówienie zadania domowego: Wyszukaj naruszenia/ incydenty w Internecie, które były związane z brakiem ochrony danych osobowych i omów ich przyczyny.